

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 25. septembar 2024.godine

RTS- Jelena Drulović: KCS na čijem sam čelu apsolutni gigant - kadar, oprema i prostor recept za uspeh

RTS- Institut za onkologiju i radiologiju Srbije obeležava 85 godina rada i borbe protiv malignih bolesti

N1- Forum pacijenata Srbije pozvao građane na imunizaciju protiv zaraznih bolesti

RTV- Svetska ortopedska elita na Kongresu u Beogradu

RTV- Lončar: Kod osam ili devet odsto ljudi na pregledima se utvrdi da imaju neki problem

RTV- Mitić: Retka bolest aHUS neprepoznata, za 6 meseci smo poboljšali dijagnostiku

DNEVNIK- EVO KADA SE U NOVOM SADU ODRŽAVA SENOLOŠKI KONGRES Sve o lečenju, dijagnostici i podršci obolelima od karcinoma dojke

POLITIKA- Urađeno 12 operacija sa malim rezom na srcu

DZ VOŽDOVAC- SVETSKI DAN SRCA

Jelena Drulović: KCS na čijem sam čelu apsolutni gigant - kadar, oprema i prostor recept za uspeh

Nova direktorka Kliničkog centra Srbije Jelena Drulović rekla je za RTS da je ustanova na čijem je čelu gigant koji je od velikog značaja za lečenje ljudi u Srbiji i to joj sada postaje potpuno jasno. Da bi neko bio uspešan u onome što radi mora da bude vredan i da voli to što radi, istakla je direktorka.

Od prošle nedelje, na čelu najveće zdravstvene ustanove u Srbiji je doktorka Jelena Drulović.

Jelena Drulović rekla je, gostujući u Beogradskoj hronici, da sada shvata da radi u Univerzitetskom KCS koji je ogorman zdravstveni sistem, sastavljen od 22 klinike i od 10.000 zaposlenih zdravstvenih radnika – i da je to jedan apsolutni gigant.

Gigant koji je od velikog značaja za lečenje ljudi u Srbiji i to mi sad postaje potpuno jasno, istakla je Drulovićeva.

"Pritisak na KCS je veliki. Oko 1.200.000 ljudi godišnje bude pregledano u KCS, a oko 100.000 bude hospitalizovano u različitim klinikama. Osim ljudi iz Beograda, u KCS se leči trećina ljudi iz unutrašnjosti. Ka nama gravitira ogorman broj ljudi", navela je direktorka KCS.

Najveći problem i prednost

Drulovićeva kaže da je upravo preuzela novu poziciju, i da je u procesu analiziranja svega onoga što je okružuje.

"Velika prednost KCS je da se radi o ustanovi gde postoji veliki broj izuzetnih profesionalaca i velikih stručnjaka u različitim oblastima. Prostor u kome radimo je mnogo bolji", rekla je ona.

Nova zgrada KCS izgleda kao savremene bolnice svuda u svetu, što je, kako kaže, čini ponosnom.

"S jedne strane kadar, s druge oprema i sa treće strane prostor – to je velika stvar koja nam omogućava da pružimo pravu zdravstvenu pomoć pacijentima“, napominje Drulovićeva.

Najopterećenije klinike, liste čekanja...

Direktorka kaže da su u KCS postojale liste čekanja kada su u pitanju pregledi skenerom.

"Tokom vikenda praktično je rešena lista čekanja, pregledano je 220 pacijenata skenerom, a kolege radiolozi su opisali oko tri četvrtine nalaza. Do četvrtka će svi nalazi biti opisani. Mnogo se govori o listamaa čekanja koje se tiču operacije kuka, tu se rade ozbiljne analize", dodaje ona.

Prave se procene o tome koliko je u KCS dostupno hirurških sala za te intervencije, razmatra se dostupnost veštačkih kukova kao i kadra, napraviće se ozbiljni pomaci i te liste će da se ukinu, istakla je direktorka.

Kadar, oprema, lekovi

"Država je napravila veliki pomak kada je u pitanju osoblje, vodilo se računa o tome da najbolji sutenti biraju gde žele da budu zaposleni, prema mestu stanovanja, želja i to je važno, jer radeći u KCS razvijaju posvećenost, zainteresovanost i uče od nas", navela je Drulovićeva.

Prema njenim rečima, država je omogućila da se nabavi potrebna oprema, magnetna rezonanca je ključna u dijagnostici niza oboljenja.

"Veliki koraci se prave kada su u pitanju oprema i kadrovi. Koliko je inovativnih lekova dostupno, što omogućava da se lečimo na najkvalitetniji mogući način", dodaje ona.

"Posvećena sam poslu"

Drulovićeva je rekla da su je mnogi pitali da li ima tremu zbog postavljenja na mesto direktorke.

"Ponavljam da sam svesna svojih kvaliteta i mana i to je značajno, a posvećena sam poslu", kaže direktorka.

"Da bi neko bio uspešan u onome što radi mora da bude vredan i da voli to što radi. Mislim da ću uspešno da radim ovaj posao," zaključila je dr Jelena Drulović.

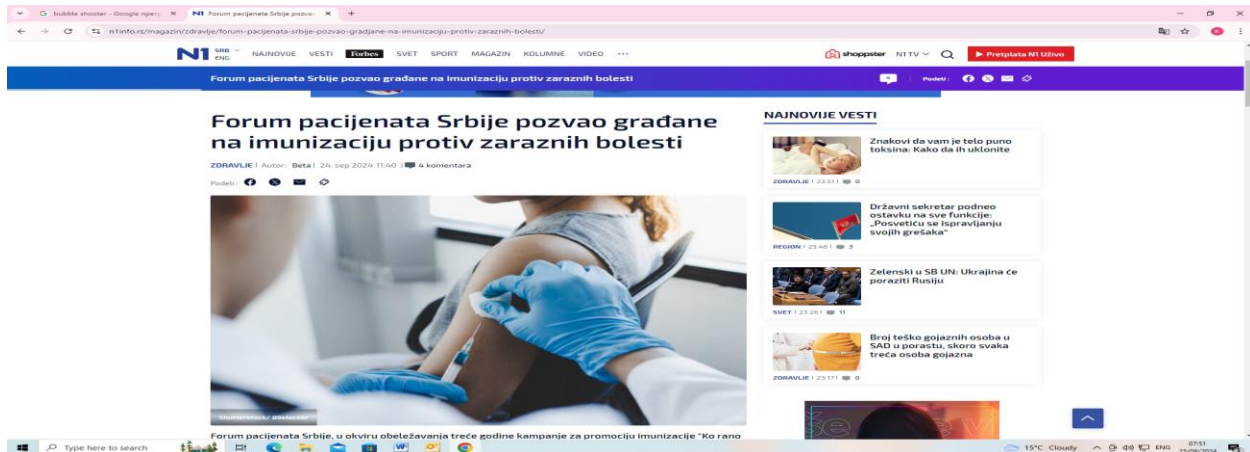
Institut za onkologiju i radiologiju Srbije obeležava 85 godina rada i borbe protiv malignih bolesti

Tačno pre 85 godina postavljeni su temelji Radiološkog instituta Kneza Pavla, preteče današnjeg Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije u Beogradu. U ovoj ustanovi se leče oboleli iz cele zemlje, a kako je naveo direktor Instituta, dr Milan Žegarac, samo za prvih šest meseci ove godine pregledano je oko 96.000 pacijenata i izvedeno nešto više od četiri hiljade operacija.

Institut za onkologiju i radiologiju Srbije svakodnevno obavlja veliki broj pregleda, a kako navodi gost Dnevnika, dr Milan Žegarac, kod karcinoma dojke, negde oko 12 odsto obolelih pripada populaciji mlađih od 45 godina, dok je kod kolorektalnih karcinoma taj procenat negde oko pet odsto.

„Zato su preventivni pregledi jako važni, jer kada su u pitanju maligne bolesti, jako je bitno da se pacijenti jave na vreme. Što se ranije jave, to stalno govorimo i apelujemo, izlečenje je mnogo jednostavnije i mnogo uspešnije“, naglašava dr Žegarac.

Tokom posete francuskog predsednika Emanuela Makrona, predsednik Vučić i resorni ministar potpisali su ugovor o izgradnji regionalnog onkološkog centra i nove bolnice. Novi centar bi trebalo da bude izgrađen ispod Kliničkog centra i pored nove dečje klinike Tiršova 2 sa kojom treba da bude povezan zbog lečenja dece.

Forum pacijenata Srbije pozvao građane na imunizaciju protiv zaraznih bolesti

Forum pacijenata Srbije, u okviru obeležavanja treće godine kampanje za promociju imunizacije "Ko rano rani", pozvao je danas građane da se vakcinišu protiv zaraznih bolesti.

Na tribini u Beogradu, na kojoj se govorilo o učestalosti pneumokoknih infekcija koje obuhvataju bolesti upale pluća, srednjeg uha, sepse i meningitisa, emitovani su spotovi u kojima javne ličnosti motivišu građane da posete lekara i razgovaraju sa stručnjacima o vakcinaciji.

Načelnik Odeljenja za pulmologiju u Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić“, Aleksandar Sovtić kazao je da je pneumokokna bolest i dalje vodeći uzrok smrtnosti koju je moguće sprečiti vakcinacijom.

„Deca su zaštićena uvođenjem pneumokokne vakcine u kalendar obavezne imunizacije, pa je broj obolelih od sepse, meningitisa i pneumonije manji“, rekao je Sovtić.

Kazao je da i pored vakcinacije deca mlađa od pet godina i stariji od 65 i dalje spadaju u najrizičnije grupe.

„Do smanjenja smrtnosti je prvenstvo došlo zbog vakcina i obezbeđivanja zdrave i čiste prijaće vode“, rekao je Sovtić i dodao da, kada se govori o nepoverenju prema vakcinaciji, svaki lek ima svoja neželjena dejstva ali da se niti jedna vakcina „ne pravi na brzinu“.

„U Srbiji je za vreme korone bila ostavljena mogućnost izbora više vakcina, građani su sami odlučivali koju vakcinu žele da prime“, rekao je Sovtić.

Kazao je da respiratorne infekcije imaju tipičan karakter pojačane učestalosti javljanja na jesen i zimu, a da je situacija u Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić“ stabilna iako je trenutno beleže veći broj obolelih od tih infekcija.

Potpredsednica Foruma pacijenata Srbije Olja Ćorović rekla je da veliki deo pre svega mlađe i zdravije populacije, ima nepoverenje prema vakcinama, naročito posle iskustva sa kovidom.

„Najveći problem je neobaveštenost i loša informisanost. Veliki broj pacijenata takođe, ne zna da se vakcina protiv pneumokoka može dobiti besplatno u domovima zdravlja“, kazala je Ćorović.

Nacionalnu kampanju „Ko rano rani“ organizovali su Forum pacijenata Srbije, Respiratorni edukativni centar, Pedijatrijsko respiratorno udruženje Srbije i kompanija Fajzer.

Svetska ortopedska elita na Kongresu u Beogradu

BEOGRAD - U Beogradu će danas početi 44. Kongres Međunarodnog udruženja za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju (SICOT), jedan od najvažnijih svetskih događaja te vrste, a u naredna tri dana okupiće više od 2.500 stručnjaka iz celog sveta, uključujući vodeće ortopede, istraživače i zdravstvene profesionalce.

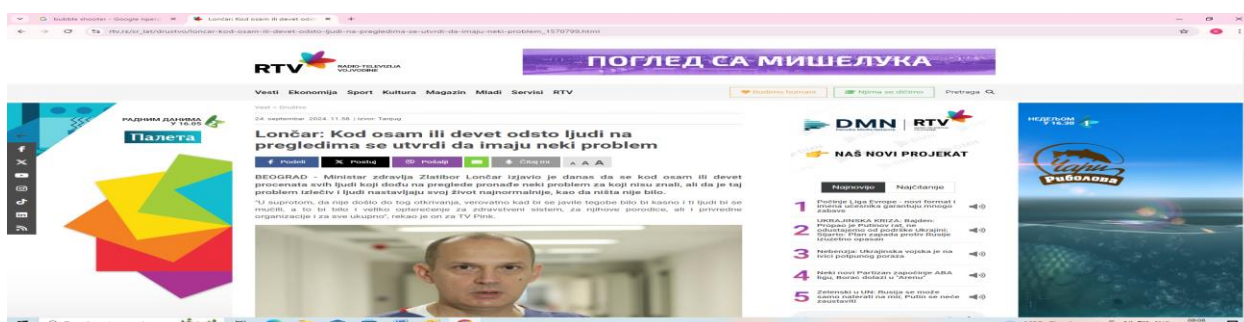
Na 44. kongresu, čiji je predsednik akademik i svetski priznati ortoped, profesor Marko Bumbaširević, koji radom postavlja visoke standarde u ortopediji na globalnom nivou, biće prikazana najnovija naučna istraživanja, hirurške tehnike i inovacije u lečenju ortopedskih oboljenja i povreda.

Kongres je idealna prilika da se učesnici upoznaju sa najnovijim dostignućima u ortopedskoj i traumatskoj nezi, uključujući ortopedsku pedijatriju, osnovna i klinička istraživanja, ortopedsku onkologiju, protetiku, ortopedska pomagala, nove napredne sisteme za prepoznavanje glasa, osteoartritis, sportske povrede, minimalno invazivnu hirurgiju, artroskopiju i mnoge druge oblasti.

Međunarodno udruženje za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju (SICOT), osnovano 1929. godine ima za cilj unapređenje ortopedske prakse i edukacije na svetskom nivou. SICOT okuplja ortopede iz celog sveta, pružajući platformu za predstavljanje originalnih radova i edukaciju o najnovijim trendovima i tehnikama lečenja.

Kongres koji će se održavati u Sava centru, najvećem kongresnom centru u istočnoj Evropi, biće prilika za vrhunsku nauku, inspirativne govornike i mogućnosti umrežavanja bez premca.

Lončar: Kod osam ili devet odsto ljudi na pregledima se utvrdi da imaju neki problem

BEOGRAD - Ministar zdravlja Zlatibor Lončar izjavio je danas da se kod osam ili devet procenata svih ljudi koji dođu na preglede pronađe neki problem za koji nisu znali, ali da je taj problem izlečiv i ljudi nastavljaju svoj život najnormalnije, kao da ništa nije bilo.

"U suprotom, da nije došlo do tog otkrivanja, verovatno kad bi se javile tegobe bilo bi kasno i ti ljudi bi se mučili, a to bi bilo i veliko opterećenje za zdravstveni sistem, za njihove porodice, ali i privredne organizacije i za sve ukupno", rekao je on za TV Pink.

Lončar je naglasio da je dijagnostifikovanje na vreme nekog zdravstvenog problema najvažnija stvar i da su, kako je dodao, građani shvatili da je i njihov, ali i interes države da budu zdravi.

"Zdrava Srbija može da bude samo pod uslovima da na vreme idemo kod lekara, da promenimo navike i da uradimo ako nam država omogući ozbiljno skupe tumor markere, kako bi na vreme otkrili ako se nešto dešava, a nemamo simptoma", rekao je Lončar.

On je naglasio i da je veliko interesovanje građana za preventivne preglede koje im je omogućila država u prethodnim vikendima rezultat poverenja između zdravstvenih radnika i pacijenata.

Lončar je podsetio i da u Srbiji od pre dva dana više nema liste čekanja za pregled skenerom, navodeći da su pred koronu sve liste čekanja smanjene za 50 do 60 odsto, a da su sada one dovedene u razuman rok.

"Da bi se desilo ovo, morali smo da kupimo nove skenere, da napravimo adekvatan prostor za njih, da školujemo decu, da zapostimo lekare, da im damo specijalizaciju i da ih naučimo da rade na skenerima koje smo kupili", rekao je Lončar.

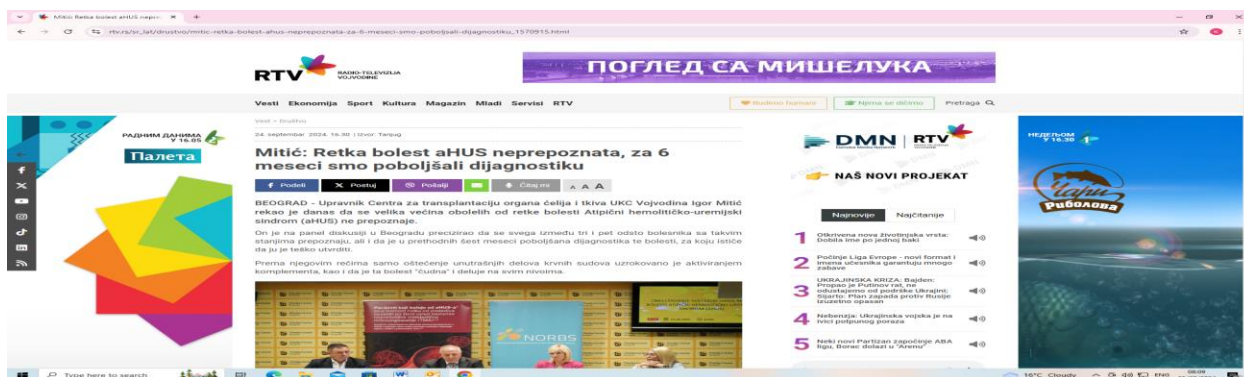
Prema njegovim rečima, u Srbiji više ne sme da bude lista čekanja za skener i ne postoji ni jedno opravdanje da ako vam lekar kaže da treba da uradite skener čekate duže od tri četiri dana.

"Mi ćemo svakog ponedeljka tražiti presek i u narednih par godina ne sme da bude lista čekanja za skener. Znači stvorili su se uslovi da to ne bude. Međutim, tu ne pričam o ljudima koji zakazuju skener za šest meseci jer treba da idu na neku kontrolu ili o onkološkim pacijentima kojima se zakazuje kontrola za šest meseci", objasnio je Lončar.

Ministar je naveo i da se sada ubrzano rešava problem liste čekanja za magnetnu rezonancu, operaciju kuka, kolena, kataraktu, kao i koronagrafiju.

On je najavio i da će na teritoriji AP Kosova i Metohije biti novog zapošljavanja medicinskog kadra i da će se uraditi sve da ti ljudi dole rade i da dobiju plate.

"Uradićemo sve i da građani dobiju lekove, da dobiju medicinska sredstva, da dobiju sve što je neophodno dole za lečenje. Jednostavno, to je naša obaveza i to moramo da uradimo po bilo koju cenu, jer ne možete vi meni objasniti da je to neka demokratija da u 21. veku vi ne date nekom da se leči i dobije lekove", rekao je Lončar.

Mitić: Retka bolest aHUS neprepoznata, za 6 meseci smo poboljšali dijagnostiku

BEOGRAD - Upravnik Centra za transplantaciju organa ćelija i tkiva UKC Vojvodina Igor Mitić rekao je danas da se velika većina obolelih od retke bolesti Atipični hemolitičko-uremijski sindrom (aHUS) ne prepoznaje.

On je na panel diskusiji u Beogradu precizirao da se svega između tri i pet odsto bolesnika sa takvim stanjima prepoznaju, ali i da je u prethodnih šest meseci poboljšana dijagnostika te bolesti, za koju ističe da ju je teško utvrditi.

Prema njegovim rečima samo oštećenje unutrašnjih delova krvnih sudova uzrokovano je aktiviranjem komplementa, kao i da je ta bolest "čudna" i deluje na svim nivoima.

"Ono što mi najčešće vidimo je smanjen broj trombocita i jedan raspad sistema koji je gotovo nemoguće dijagnostikovati, ako na to ne mislite", rekao je Mitić.

Dodao je da je za dijagnostiku bolesti obezbeđen deo laboratorije, navodeći da se "o dijagnostici mora misliti" zato što ne postoji specifičan test.

"A radi se o najtežim bolesnicima koji bi trebalo da leže u jedinicama intenzivnog lečenja, a u našem konceptu našeg zdravstva te jedinice ne postoje", naveo je on.

Kako je dodao, u našem zdravstvu postoje jedinice intenzivnog lečenja vezane za bolesnike koji su hirurški, za koje navodi da su najveći deo jedinice, kao i specijalizovane jedinice za intenzivno lečenje kardioloških bolesnika i nešto neurološkointenzivnih jedinica - ali ne postoji jedinica za opšte teške bolesnike.

Načelnik Odeljenja za nefrologiju i metaboličke poremećaje sa dijalizom KBC Zvezdara Radomir Naumović rekao da je u osnovi ovog poremećaja stvaranje krvnih ugrušaka u malim krvnim sudovima.

"To znači da ciljni organ nije adekvatno snabdeven krvlju i samim tim da dolazi do poremećaja rada svih organa i organskog sistema", rekao je on.

Prema njegovim rečima, simptomatologija je veoma nagla.

"Po difoltu, bolesnik se javlja u Dom zdravlja, ali što pre mora doći u tercijalnu zdravstvenu ustanovu gde se na prvom mestu mogu odraditi laboratorijske analize koje će nam ukazati da se radi o hemolizi", rekao je on.

Objasnio je da hemoliza dovodi do anemije, a u krvnoj slici će se uočiti niski tromboцити.

Istakao je da je bolest retka, ali da može da dovede do fatalnog ishoda i dodao da se uspešno leči savremenim lekovima.

"Kod nas ne postoji registar, nemamo precizne podatke, jedno dete se leči od aHUS na Institutu za majku i dete, jedan bolesnik iz Užica leči se u Kliničkom centru Srbije, a na nefrologiji Kliničkog bolničkog centra Zvezdara dijagnostikovanosu tri slučaja aHUSA", naveo je ok.

Svi su dijagnostikovani u fazi termalne bubrežne slabosti koji su zahtevali lečenje na dijalizama, a kako je rekao, ostala klinička simptomatologija, uključujući hemolizu, "nije bila aktivna, pa samim tim nismo započinjali lečenje kod tih bolesnika".

"Jednu pacijentkinju smo pripremili za transplantaciju, koja je jedan od okidača za sve ono što se dešava u aHUS-u i kod tih bolesnika je veoma važno napraviti dobru pripremu i imati u rezervi lekove koji će pomoći da se bolest ne aktivira", poručio je on.

Predsednica Upravnog odbora NORBS Olivera Jovović istakla je da je od osnivanja NORBS-a poraslo podizanje svesti o retkim bolestima.

Kada je reč o terapijama, za sve retke bolesti terapije i lekovi su skupi i dodala da je važno da u tim slučajevima terapija dođe na vreme po uspostavljanju dijagnoze.

"Mislim da ni struka, ni mi kao pacijenti ne trebamo da se opterećujemo iznosima i cenama leka. Svi znamo da su za retke bolesti sve terapije skupe, ali negde ovaj sistem treba da bude pozicioniran i napravljen tako da svako ko ima mogućnost lečenja bude lečen", kazala je ona.

Napomenula je da je važno da se osnuje udruženje koje će zajedno sa NORBS-a-som da radi na daljem unapređenju kvaliteta života pacijenata.

"Kada se uspostavi dijagnoza, da ne dopustimo da dođe do trajnih oštećenja i da terapija bude dostupna", kazala je ona.

Povodom obeležavanja Svetskog dana retke bolesti Atipični hemolitičko-uremijski sindrom (aHUS), koji se prvi put održava u Srbiji, održana je panel diskusija koja za cilj ima podizanje svesti i informisanje opšte javnosti o ovoj bolesti.

ДНЕВНИК

The screenshot shows the homepage of the Dnevnik website. The main headline reads: "EVO KADA SE U NOVOM SADU ODRŽAVA SENOLOŠKI KONGRES Sve o lečenju, dijagnostici i podršci obolelima od karcinoma dojke". Below the headline is a photo of a woman in a white lab coat sitting at a desk with a computer. To the right of the photo is a weather forecast for Novi Sad, showing a current temperature of 13°C and a maximum of 23°C. The website layout includes a navigation bar at the top with categories like POLITIKA, BUDŽET, IZBORI, SVET, and REGION. There are also sidebars with additional news snippets and a search bar.

EVO KADA SE U NOVOM SADU ODRŽAVA SENOLOŠKI KONGRES Sve o lečenju, dijagnostici i podršci obolelima od karcinoma dojke

Vodeći medicinski stručnjaci, istraživači i predstavnici pacijenata iz regiona okupiće se 27. i 28. septembra na Četvrtom srpskom senološkom kongresu u zgradi Rektorata Univerzitet u Novom Sadu.

Kongres učesnicima pruža jedinstvenu priliku za razmenu najnovijih saznanja u lečenju, dijagnostici i podršci obolelima od karcinoma dojke.

Pored stručnjaka iz oblasti patologije, onkologije, hirurgije, radiologije i drugih grana medicine, skupu prisustvuju i članovi udruženja pacijenata lečenih od karcinoma dojke.

Kako navode organizatori skupa, cilj kongresa je osnaživanje saradnje između zdravstvenih profesionalaca i pacijenata, sa naglaskom na unapređenje terapija, brige i kvaliteta života obolelih. Biće predstavljene inovacije u oblasti dijagnostike i lečenja karcinoma dojke, uključujući napredne terapijske pristupe i personalizovanu medicinu. Predavanja će, osim eminentnih domaćih stručnjaka držati i uvaženi profesori radiologije i patologije iz Nemačke, koji spadaju u najpriznatije predavače na svetskim kongresima, a sada su prvi put u prilici da svoja znanja prenesu i u našoj zemlji.

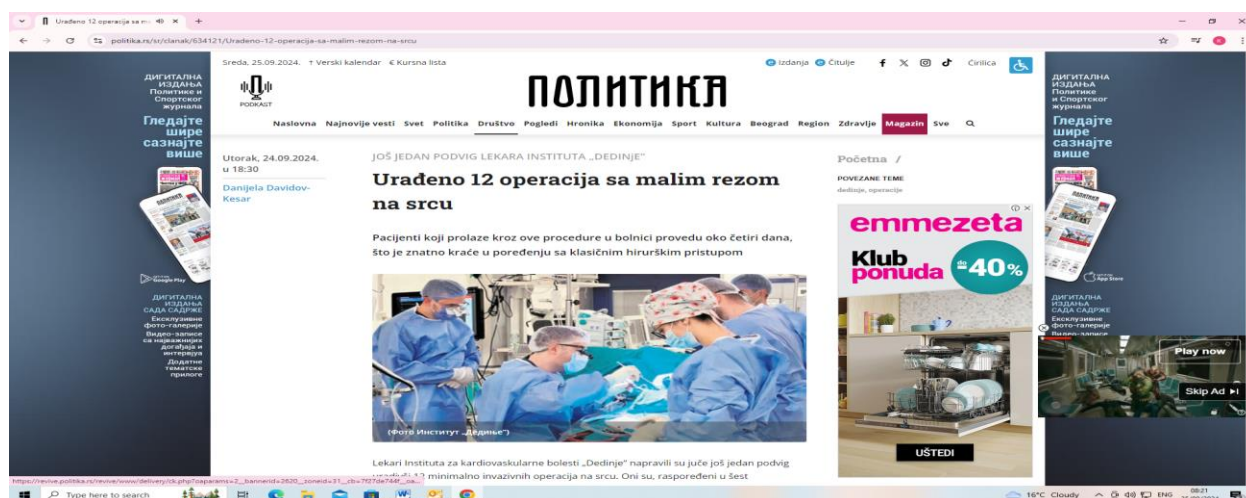
- Ovaj kongres nije samo prilika za stručno usavršavanje, već i za razmenu iskustava sa pacijentima, čime gradimo zajednički put ka boljem razumevanju i lečenju karcinoma dojke - kaže predsednik organizacionog odbora Kongresa i predsednik Senološkog udruženja Srbije dr Dragana Đilas. - Pozivamo sve lekare, psihologe i psihoterapeute koji se bave dijagnostikom, lečenjem i podrškom pacijentima obolelim od karcinoma dojke da uzmu učešće u ovom značajnom skupu.

Prema rečima dr Đilas, žene prvi UZ treba da rade sa 30 godina, osim u koliko pre toga nisu postojali problemi sa dojkama, a prvu mamografiju između 40 i 45 godine, osim ako lekar ne traži ranije zbog sumnjivih promena u dojkama. Mamografija se posle 50-te godine radi na dve do tri godine, a između se radi ultrazvuk.

Ona ističe da normalan UZ nalaz dojki ne znači da ne treba uraditi mamografiju, te da je magnetna rezonanca najsenzitivnija dijagnostička metoda i za mlađe osobe može biti bolja nego mamografija.

Ultrazvuk dojki kao i mamografiju, po pravilu treba da radi radiolog koji se bavi ovom dijagnostikom, a ne ginekolog. Radiolozi koji su obučeni za pregled dojke u domovima zdravlja mogu adekvatno da urade taj pregled – kaže dr Dragana Đilas.

ПОЛИТИКА

Urađeno 12 operacija sa malim rezom na srcu

Pacijenti koji prolaze kroz ove procedure u bolnici provedu oko četiri dana, što je znatno kraće u poređenju sa klasičnim hirurškim pristupom

Lekari Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje” napravili su juče još jedan podvig uradivši 12 minimalno invazivnih operacija na srcu. Oni su, raspoređeni u šest operacionih sala, izveli rekonstrukciju mitralnog zaliska endoskopskim putem, zamenu aortnog zaliska, kao i endoskopsko pripremanje vena za bajpas, a imali su i dve operacije urođenih mana kod odraslih, rešavajući problem takozvanog atrijsalnog septalnog defekta.

Ovim intervencijama ujedno je obeleženo pet godina rada Centra za minimalno invazivnu hirurgiju ovog instituta.

Timovi kardiohirurga, predvođeni prof. dr Ivanom Stojanovićem, upravnikom Centra za minimalno invazivnu kardiohirurgiju Instituta „Dedinje”, doc. dr Slobodanom Mićovićem, upravnikom Klinike za kardiohirurgiju, uz asistenciju doktora Miroslava Miličića, Petra Milačića, Branislava Stojkovića, Miloša Jovanovića i Igora Živkovića, zatim timovi anesteziologa, kardiologa, anestetičara, sestara, tehničara, perfuzera i instrumentarki, bili su juče maksimalno angažovani kako bi sve intervencije protekle u najboljem redu.

– Ne postoji operacija srca bez otvaranja grudnog koša, ali u minimalno invazivnoj hirurgiji taj rez je minimalan i nema presecanja grudnog koša. Jedna od ključnih prednosti minimalno invazivnih operacija je brži oporavak. Pacijenti koji prolaze kroz ove procedure u bolnici provedu oko četiri dana, što je znatno kraće u poređenju sa klasičnim hirurškim pristupom. Osim toga, minimalno invazivna kardiohirurgija predstavlja operacije na otvorenom srcu koje se izvode kroz rezove smanjene veličine, od svega četiri do pet centimetara, čime se postiže manja operativna trauma i značajan estetski efekat. Rezovi se prave kroz desnu stranu grudnog koša, obično u drugom, trećem ili četvrtom međurebarom

prostoru, što omogućava smanjenje postoperativnih bolova i brže vraćanje svakodnevnim aktivnostima – kazao je prof. dr Ivan Stojanović, dodajući da kvalitet intervencije na srcu ostaje isti kao i kod klasične hirurške metode.

Institut „Dedinje” je pionir u oblasti minimalno invazivne hirurgije kod nas. Prvu endoskopsku „port-access” operaciju mitralnog zaliska, u decembru 2011. godine, uradio je hirurški tim na čelu sa prof. dr Stojanovićem, koji je i razvio program minimalno invazivne hirurgije mitralnog zaliska u Srbiji.

Već 2019. godine u Institutu „Dedinje” je i zvanično osnovan Centar za minimalno invazivnu hirurgiju, u kojem je u proteklih pet godina obavljeno više od 500 endoskopskih operacija na srcu i oko 1.000 minimalno invazivnih operacija aortnog zaliska, posebno se fokusirajući na popravku mitralnog zaliska, bez ubacivanja stranog tela, čime je ova kuća pozicionirana kao jedna od vodećih institucija u Evropi.

Doc. dr Slobodan Mićović, upravnik Klinike za kardiohirurgiju Instituta „Dedinje”, kazao je da već tri godine od kada je na čelu Klinike za kardiohirurgiju njegov tim svake godine postavi sebi neke zadatke.

– To smo učinili i ove godine, i to više njih. Jedan je da eliminišemo listu čekanja, što smo i uspeali pre nekoliko meseci. Drugi je da oborimo sve rekorde po broju urađenih operacija na otvorenom srcu u jednoj godini, a to je čak 3.000. Mogu da kažem da velikim koracima grabimo ka tom uspehu. Sada smo na 2.100, a uskoro počinjemo i s vanrednim subotnjim radom. To zaista iziskuje veliki trud i organizaciju od strane klinika za anesteziju, kardiohirurgiju, kardiologiju i svih ostalih službi instituta, jer je to timski rad. Što se trećeg zadatka tiče, fokusirali smo se na dalji razvoj minimalno invazivne hirurgije. Ponosan sam na naše mlade kardiohirurge, to su ljudi koji su već postali eksperti na ovom polju i sama činjenica da je šest operacionih sala radilo istovremeno je dokaz da šest hirurga radi vrlo teške i kompleksne procedure. Nadam se da će operacije bez teškog presecanja grudne kosti postati tradicija u ovoj kući – poručio je dr Mićović.

Institut „Dedinje” je postao i edukativni centar za minimalno invazivnu aortnu i bajpas hirurgiju, a već više od četiri godine uspešno se izvodi i endoskopsko pripremanje vena za bajpas.

Prof. dr Milovan Bojić, direktor ove ustanove, istakao je da je veoma ponosan na kardiohirurge ove ustanove koja je, kako je rekao, pronosila slavu instituta kroz njegovih skoro pet decenija rada i postojanja.

– Danas je bila milina prošetati operacionim blokom „Dedinja” i videti darovite ekipe koje rade vrlo kompleksne hirurške zahvate. Institut u svom bogatom repertoaru ima kompletan program, ali i ovakav program koji pacijentima mnogo pomaže i koja je za njega daleko komfornija od otvorene hirurgije. Ono što je važno, kada je kardiohirurgija instituta u pitanju, jeste da je ovo kuća koja će ove godine uraditi 3.000 operacija na otvorenom srcu, što će biti apsolutni rekord u Evropi. Napominjem da smo mi 2019. godine takav rekord i postigli sa 2.567 operacija – kaže dr Bojić.

Institut „Dedinje”, dodaje on, funkcioniše ne samo u prostorijama novog „svemirskog broda”, kakav je „Dedinje 2”, gde imaju tri kardiohirurške sale i jednu hibridnu. Preostalih sedam sala instituta se nalaze

u staroj zgradi staroj 50 godina. Hirurške sale na Klinici za vaskularnu hirurgiju, od kojih dve nisu u funkciji, stare su 50, a preostale tri punih 30 godina, bez ikakvih ulaganja u dosadašnjem radu.

– Posebno bih istakao da je to situacija koja nalaže hitnu i neodložnu rekonstrukciju „Dedinja 1“, koji je stavljen u budžet za 2025, a ja verujem da će radovi vrlo brzo biti započeti kako bi svi kapaciteti ove kuće bili što pre stavljeni u funkciju. Ova ustanova ima hroničnu boljku s prostorom. Mi smo se nekako uvek samo dograđivali i rekonstruisali, jer se nismo planski izgrađivali. Težićemo da se ustanova ovakvog kvaliteta i nakon rekonstrukcije stare zgrade, zbog nedostatka kapaciteta, proširi na susednu zgradu za rehabilitaciju, uz adekvatnu preraspodelu osoblja koje tamo radi na odgovarajuće mesto. O tome smo već razgovarali sa ministrom zdravlja i on nam je za to dao obećanje – istakao je prof. dr Bojić, navodeći da bi tek sa dobijanjem te zgrade i njenom rekonstrukcijom zaokružili pitanje prostornog kapaciteta ove kuće, kako bi u budućnosti mogla da odgovori sve većim izazovima, a oni su, kako je rekao, i dalje veoma veliki.

On podseća da kao nacija konstantno obolevamo od bolesti srca i krvnih sudova. U tome smo i dalje među prve dve-tri zemlje u Evropi, kako je već decenijama unazad.

СВЕТСКИ ДАН СРЦА 29.09.2024.

Светски дан срца посвећен је промоцији превентивних активности којима би се унапредило здравље срца; испуњен је садржајима који су значајни за превенцију болести срца и крвних судова. Ове болести као једна од најзначајнијих група обољења из реда хроничних незаразних болести, представљају водећи узрок смрти у нашој земљи. Обележавање Светског дана срца представља важан начин за подизање свести о овој врсти обољења, са посебним циљем усвајања животних стилова који ће допринети њиховој превенцији.

У организацији Службе за поливалентну патронажу 27.09.2024. од 7³⁰ до 10⁰⁰ часова, у "Кутку здравља 1" (ул. Устаничка 16), "Кутку здравља 2" (ул. Б.ЈНА 86А) и кроз рад у породицама биће пружене следеће услуге/садржаји:

- Контрола крвног притиска;
- Контрола нивоа шећера у крви;
- БМИ, савети за унапређење здравља;
- Процена фактора ризика за настанак ХНО;
- У посети породицама биће пружене значајне информације о правилној исхрани, редовној физичкој активности, престанку пушења, контроли телесне тежине и крвног притиска, то што сваки појединац треба да зна и примењује у циљу смањења ризика за настанак болести срца и крвних судова.

